

SOMMARMUSIK PÅ LUNDSBERG

Torsdag 14 juli 2022, kl. 19.00

Lundsbergs kyrka

Konsert till minnet av

**KARL NICKLAS GUSTAVSSON
(1972-2021)**

Programm

Julia Héeger, sopran

Gudrún Ólafsdóttir, mezzosopran

Kirsten Spratt, flöjt

Ursula Paludan Monberg, naturhorn

Artur Tarnowski, violin

Francisco Javier Jáuregui, gitarr

Inese Klotina, piano

Martin Malmgren, piano

Max Merazzi-Jacobson, piano

Max Claesson, konferencier

Med en särskild hälsning från Gotlands Blåsarkvintett: Lars Linna, flöjt / David Nisbel, oboe /

Magnus Dungner, klarinett / Zbigniew Jakubowski, fagott / Tomas Danielsson, valthorn

Fågelfoto: la Borén (se originalfoto på Galleri Strömstaren)

*Poem nr 1 "Små lögner av sanning" för två pianon
(1995)*

Martin Malmgren, piano

Max Merazzi-Jacobson, piano

24 Blåsta Bagateller för flöjt

VII Allegretto

VIII Andante tranquillo

IX Lento improvisando

X Allegretto

XI Presto

XVII Molto Allegro

XVIII Lento

XIX Vivace

Kirsten Spratt, flöjt

Fågelsånger för fem blåsare

I Gök

*Gotlands Blåsarkvintett (över
högtalare)*

*Musik aus der Stille. Emmenthaler-meditation för piano
(2016). Postumt uruppförande.*

Max Merazzi-Jacobson, piano

Sonatin för violin och piano

Artur Tarnowski, violin

Max Merazzi-Jacobson, piano

Fågelsånger för fem blåsare

II Skata

*Gotlands Blåsarkvintett (över
högtalare)*

<i>Four short pieces</i> för gitarr (2001)	Francisco Javier Jáuregui, klassisk gitarr
I Con fuoco	
II Molto improvvisato con rubato	
III Agitato	
IV Lento e misterioso	
Två sånger för mezzosopran och gitarr (2015). Postumt uruppförande.	Guðrún Ólafsdóttir, mezzosopran
I Ensam är ett träd	Francisco Javier Jáuregui, klassisk gitarr
II En markbunden dans	

5 min paus. Var god och sitt kvar, samtala gärna med varandra.

<i>Fågelsånger</i> för fem blåsare	Gotlands Blåsarkvintett (över högtalare)
III Hackspett	

<i>Bekännelser</i> för piano	Inese Klotina, piano
IX Nocturne	

<i>Bekännelser</i> för piano	Martin Malmgren, piano
XII Erinnerung	
XIII Hollywood	

Im Schatten von Ludwig för piano (2005)

<i>Fågelsånger</i> för fem blåsare	Gotlands Blåsarkvintett (över högtalare)
IV Duva	

<i>Three pages from the diary of a circus horse</i> för naturhorn	Ursula Paludan Monberg, naturhorn
---	-----------------------------------

Tre sånger ur <i>Ormbloomman</i> op.18 (1995)	Julia Héeger, sopran
I Prolog (Lentissimo) - Allegro non troppo	
II Andante pensieroso	Martin Malmgren, piano
III Poco allegretto	

Sonat "*Till minne av en vacker dröm*" för piano och sång op.36

<i>Fågelsånger</i> för fem blåsare	Gotlands Blåsarkvintett (över högtalare)
V Änder på Barbicans stränder	

Andante tranquillo och Allegretto ur <i>Poem nr 1</i> för två pianon (1995)	Martin Malmgren, piano Max Merazzi-Jacobson, piano
---	---

Karl Nicklas Gustavsson © Stefan Fredberg

"Den klassiska musiken hade funnits sedan jag var barn – i den kunde jag finna en skönhet som var snudd på smärtsam, det finns inget bättre sätt att beskriva det."

Att sammanfatta Karl Nicklas Gustavssons skapande verksamhet är ingen lätt uppgift! Att ohämmat ge utlopp för sin kreativitet tycks ha varit lika naturligt som att andas för signaturen KNG, och den digra verkliga han lämnat efter sig har visat sig vara svår att överblicka även för dem som kände Nicklas allra bäst. Men trots att musiken sedan tidig ålder fanns närvarande i Nicklas liv, så var det kanske inte alldeles självklart att han skulle komma att titulera sig som "kompositör" senare i livet.

Den unge Nicklas spelade mängder av instrument på gehör och framträdde gärna som vissångare, men han upplevde samtidigt en viss förskräckelse när lokaltidningen kallat honom "Storfors egen trubadur", något som i Nicklas öron förde tankarna till "ett fyllo som skramlar covers på någon lokal pizzeria." Kompositör klingade betydligt bättre, men som sådan måste man ju kunna noter...vilket naturbegåvningen Nicklas inte kunde alls. Men inspirerad av Inger Åbys filmatisering av Ture Rangströms Kronbruden gav han sig i kast med att, blott 18 år gammal, skriva en opera – eller snarare ett sångspel – titulerat "Wilhelm Vandraren och Huldran". Att skriva noter lärde han sig helt enkelt under arbetets gång.

Strax därefter började Nicklas skriva sviter om 24 bagateller för olika instrument med fyndiga titlar: 24 bagateller ur en människas liv för piano, 24 organiserade bagateller för orgel, 24 blåsta bagateller för flöjt, 24 oberoende bagateller för oboe och 24 klarsynta bagateller för klarinett. Som den allkonstnär Nicklas var, lät han ibland omslagen av sina verk prydas av egna teckningar, eller egna dikter.

Den musikaliska upptäcktsfärden skulle fortsätta livet ut, och efter de korta bagatellerna lärde sig Nicklas att även måla med allt större och bredare penseldrag i sin musik. Han inhämtade gärna inspiration från musikhistorien på olika sätt, men om hans musik ibland låter som något man hört förut, så tycks det vara ytterst sällan som det handlar om lån eller stöld från andra tonsättare...

Som den gode vännen, pianisten Hans-Erik Goksöyr, kommenterat, när jag frågat ifall några teman ur Poem nr 1 för två pianon kanske var hämtade från något annat håll: "Om något låter bekant, så är det kanske för att Nicklas hade denna unika begåvning, att kunna skriva melodier som är så starka och självklara, att man tror sig ha hört dem förut, ja, att de alltid har funnits."

(Martin Malmgren, 2022)

"Classical music had been around me since I was a child - there I could find a beauty that almost hurts, there's no better way of describing it."

It is not easy to summarize Karl Nicklas Gustavsson's creative work! To provide an unrestrained outlet for his own creativity, seemed to be just as natural as to breathe for Nicklas, alias KNG. It has proved difficult to get a grasp of the extensive opus-list he left behind, even for those closest to him. But, although music was present from an early age in Nicklas' life, it was still far from certain that he later in life would choose to become a composer.

The young Nicklas played several instruments by ear and liked to perform as a ballad singer, but at the same time he experienced a moment of fright, when the local paper called him "Storfors' own troubadour", something which in Nicklas' ears would make one think of "a drunkard rattling covers in a local pizzeria". 'Composer' definitely had a better sound, but implied that one could read music, something that the natural talent Nicklas could not. But, at the age of just 18, inspired by Inger Åby's film adaptation of Ture Rangström's Kronbruden (The Crown Bride), Nicklas embarked on writing an opera – or rather a Singspiel – called Wilhelm Vandraren och Huldran (William the Wanderer and the Huldra). So he taught himself to write music simply through learning by doing.

Shortly after, Nicklas started writing suites of 24 bagatelles for different instruments with amusing titles: 24 bagateller ur en människas liv (24 Bagatelles from the Life of a Human being) for piano, 24 organiserade bagateller (24 Organized Bagatelles) for organ, 24 blåsta bagateller (24 Blown Bagatelles) for flute, 24 oberoende bagateller (24 Independent Bagatelles) for oboe and 24 klarsynta bagateller (24 Clear-sighted Bagatelles) for clarinet. A multi-talented artist, Nicklas also used to illustrate his music scores with his own drawings on the cover, or with his own poems.

This voyage of musical discovery continued till the end of Nicklas' life, and after the short bagatelles, Nicklas learned to paint in a crescendo of stronger and wider brush strokes in his music. He liked to get inspiration from music history in different ways, but if his music sometimes reminds you of something heard before, it can hardly ever be considered as a loan or theft from other composers...

A comment from Nicklas' close friend, the pianist Hans Erik Goksöyr, when asked about the origin of the two themes in Poem Nr 1 for two pianos: "If anything sounds familiar, then it's due to Nicklas' unique talent in writing tunes. Tunes so strong and evident, that you think you've heard them before, yes, that they have indeed always existed."

(Martin Malmgren, 2022. Translation, Sommarmusik på Lundsberg)

Ur Email från Karl Nicklas Gustavsson till Gotlands Blåsarkvintett 2005 apropå *Fågelsånger*
för fem blåsare:

*"Göken är förvisso en celeber sångare, men förstasatsens porträtt är ganska olikt folktrons
bild av en sommarskymingens budbärare - det rör sig snarare om en gökunge som knuffar ut
sina styvsyskon ur boet..."*

Fågelteckning "Gök" © Anouchka Evenhuis 2022

Inese Klotina, piano foto: Tina Axelsson, Kirsten Spratt, flöjt foto: Kirsten Spratt, Max Claesson, conférencier foto: Monica Claesson, Martin Malmgren, piano foto: Heikki Tuuli, Ursula Paludan Monberg, naturhorn foto: Gianluca De Girolamo, Julia Héeger, sopran Foto: Julia Héeger, Guðrún Ólafsdóttir, mezzosopran; Francisco Javier Jáuregui, klassisk gitarr foto: Cristina Molino. Max Merazzi-Jacobson, piano; Artur Tarnowski, violin foto: Anouchka Evenhuis.

Ur Email från Karl Nicklas Gustavsson till Gotlands Blåsarkvintett 2005 apropå *Fågelsånger*
för fem blåsare:

*"Skatan är svitens dansante gentleman - i sin medfödda frack bjuder han upp till en
svindlande tango!"*

Fågelfoto "Skata" © Ia Borén 2019

Originallet visas på Konst- och Konsthantverksutställningen Galleri Strömstaren.

Ensam är ett träd

Alone Is a Tree

Ensam är ett träd utan blad och bark
Med torkade rötter i jorden
Ensam lever på pinad mark
Många säger att ensam är stark
men få finner tröst i orden.

Alone is a tree without leaves and bark
With dried roots in the earth
Alone lives on tormented ground
Many say alone is strong
but few find consolation in the words.

En markbunden dans

A Grounded Dance

Vi älskade i stenstrandens saltstänkta gräs
när solen stod högt på himmelen
Din kropp var min njutning
Du drack min själ utan sans och gungande rungande sjungande
Slingrade och ringlade vi runt i en markbunden dans
Det var som om ingenting annat fanns
som om ingenting annat fanns.

We made love in the pebbled shore's salt-sprayed grass
When the sun stood high in the sky
Your body was my pleasure
You drank my soul without restraint and swinging flinging singing
We wriggled and twisted in a grounded dance
It was as if nothing else existed
as if nothing else existed.

Tre sånger ur Ormblomman

Three Songs from The Snake Flower

Nr 1

Det finns en lycka i dödens skugga
Det finns en sorg i glädjens liv
Den är min källa och värmer hjärtat.
En flod av tårar består i skrattet!

No. 1

There is a blissfulness in death's shadow
There is a sadness in the life of joy
It is my source and warms the heart
A flood of tears is still in the laughter!

Nr 2

Hur länge jag än sörjde min livsförlupna dröm
så gav den endast nya sorger av intets liv...

No. 2

No matter how long I wept over my life's dream gone astray
New sorrows of a void life was all it gave.

Nr 3

Förvanskade drifter i soliga våren
av mörkröda vinet och dödsandens rosor
är lyckan du söker i sorlande vimlet...
Jag älskar min gryning av kvittrande fåglar
Och blommorna etsar sig fast uti drömmen...
Om tiden på Jorden begränsas till livet
Så vill jag ej mista en enda minut...

No. 3

Distorted desires in sunny spring
from dark red claret and the roses of death's spirit
This is the happiness you seek in the buzzing crowd ...
I love my daybreak of chirping birds
And the flowers getting firmly etched into the dream ...
If time on Earth is limited to life
then I do not wish to loose one single minute...

Sonat för piano och sopran op.36 "Till minne av en vacker dröm"

Sonata for piano and voice op.36 "To the Memory of A Beautiful Dream"

Där du finns råder ljuset I din värld rinner lycka likt vatten
Du doftar gott och klär dig vackert
Med sorglös förhoppning möter du dagen
När min själ reflekterades i dina ögon
Så fylldes jag av vällust
När den upphörde göra det blev jag förkrossad

Where you are, there is light In your world happiness flows
like water
You smell nice and dress beautifully
With carefree expectation you meet the day
When my soul was reflected in your eyes I was filled with
voluptuousness
When it stopped doing it I became broken-hearted

Nu mera är du och jag den döda musslans skal
En gång slöt vi kring något levande
Idag bildar vi endast ett ångestfyllt gap kring en tomhet
Om pärlan skallar mellan våra förhårdade väggar
Så gnistrar den endast i skenet av minne

Nowadays you and I are the dead clams shell
Once we closed ourselves around something living
Today we only form an agonized gap around an emptiness
If the pearl rattles between our impenitent walls
Then it only sparks in the glowing light of the memory

I min kropp finns tystnad, i min kropp finns tystnad
Jag badar i havet av egna tårar Spegeln visar ett slitet förfall
Fjärran din glädje, fjärran din glädje
Möter jag natten

In my body there is silence, in my body there is silence,
I bathe in the sea of my own tears
The mirror shows a worn decay
Far away from your happiness, far away from your happiness
I meet the night

Ur Email från Karl Nicklas Gustavsson till Gotlands Blåsarkvintett 2005 apropå *Fågelsånger*
för fem blåsare:

*"Tredje satsen "Hackspett" minner såväl om fågelns flygsätt som dess ljudliga uppenbarelse -
i synnerhet när den pickar på fönstrets plåtbleck en varm sommarkväll."*

Fågelfoto "Hackspett" © la Borén 2021

Originallet visas på Konst- och Konsthantverksutställningen Galleri Strömstaren.

Ur Email från Karl Nicklas Gustavsson till Gotlands Blåsarkvintett 2005 apropå *Fågelsånger*
för fem blåsare:

*"En duva promenerar normalt i tvåtakt, men fjärde satsen inspirerades av en enbent London-
duva på Liverpool Street Station - därav den något stapplande tretakten."*

Fågelfoto "Duva" © Ia Borén 2021

Originallet visas på Konst- och Konsthantverksutställningen Galleri Strömstaren.

Ur Email från Karl Nicklas Gustavsson till Gotlands Blåsarkvintett 2005 apropå *Fågelsånger*
för fem blåsare:

*"Den som varit vid Barbican Centre i London vet att det är ganska långt till närmsta sjö - det är inte heller särskilt nära till Themsen. Däremot finns det en stor damm i betong på Barbicans "innergård" där de lokala änderna drygar ut sin naturliga kost med allt från hamburgare till cigarettfimpar...
Denna svindlande naturscen bevittnades ofta av tonsättaren under hans studietid."*

Fågelfoto "Grågås" © la Borén 2021

Originallet visas på Konst- och Konsthantverksutställningen Galleri Strömstaren.